Nhật tụng Kālāma – Kinh tạng trích diễm

Kinh Ác Báo – 14/07/2024

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi bài.

Thưa bà con,
Bài giảng trưa nay chúng ta học tiếp bài kinh Ác Báo - Thiện giả, thiện báo, ác giả ác báo.
Ác báo = Quả báo một số ác nghiệp phổ biến mình dễ mắc phải trong đời sống của mình. Nói phổ biến cũng đúng mà nói ác nghiệp nền cũng đúng.
Nền = Nếu đới sống mình không hành thiện rất dễ mắc mấy cái này, kể cả mấy người tự nhận mình 5 giới, 8 giới, 10 giới, tỳ kheo giới, vẫn mắc mấy cái này như thường mà mình không biết, nhiều khi học luật không kỹ, mình tưởng cái đó không sao. Kể cả giới tỳ kheo, tưởng mình có 227 giới không mắc 8 cái này là mệt lắm. Đặc biệt giới khẩu, nhiều vị, kể cả tỳ kheo vẫn mắc.
Đầu tiên, Tám điều thì đức Phật nói về 2 Nghiệp Thân – Nghiệp Khẩu. Ở đây mình không thấy nghiệp ý. Nếu kể Thập ác thì có Tham, Tà Kiến. Ở đây Ngài kể có 8, nghiệp Thân, khẩu thôi, không có nghiệp ý. Nhưng người học A Tỳ Đàm thì hiểu, làm gì không có ý nghiệp ở đây. Khi mắc nghiệp thân, nghiệp khẩu dứt khoát có ý nghiệp trong đó. Cho nên đây là 8 nghiệp nền, giống như Covid đính kèm bệnh nền vậy đó.
Ở đây đức Phật kể những nghiệp xấu phổ biến trong đời sống của phàm phu
1/ Sát sinh
Nặng - đi địa ngục, nhẹ thì yểu mệnh, bệnh tật, bị hành hạ, bị đọa đày. Có nhiều người nghiệp lạ. Kẻ thù, đối phương hành hạ thì dễ hiểu, nhưng có người bị cha mẹ, vợ chồng, bạn bè, người thân hành hạ, làm khổ mình. Tôi biết hồi xưa ở Long Thành có cậu bé bị ông bố treo ngược đánh bằng dây nịt. Hoặc có những bà vợ bị chồng đánh dập lá lách, gãy be sườn, răng cỏ rụng hết, mặt mày sưng vù. Nó lạ lắm. Con nít bị bố mẹ đánh thì mình thấy nó nhỏ quá, nó bỏ bố mẹ thì ở với ai. Đây vợ đi làm, trụ cột tài chánh gia đình đi làm về nuôi chồng, chồng vợ bé tùm lum mà bỏ không được.
Phụ nữ - giống loài là phái yếu, thích được chinh phục; Và tánh vũ phu của đàn ông là một trong những biểu hiện của nam tính. Chỉ vì dục ái đó mà đem đứa con ra làm bình phong : không muốn con mất cha, không muốn tan nhà nát cửa. Nói vậy, chứ họ dính mắc trong nam tính của người chồng vũ phu.
Vì đâu ra cớ sự đó? Nhiều người bỏ rất dễ, nhiều người không là không. Nhiều lý do. Nghiệp sát khi nó trổ lạ lắm. Không ai đánh đá, không ai giết chóc thì mình cũng có khuynh hướng tự sát. Đó là Chú giải Tăng Chi nói như vậy. Nghiệp sát - bên cạnh chuyện sanh ra bị giết chóc, đấm đá, hành hạ, đọa đày, thì còn có chuyện là họ dễ chọn tự sát khi bế tắc trong đời sống. Nói chung mình cướp đoạt mạng sống người khác, mình bất chấp sinh mệnh, sức khỏe của người khác. Khi sát sanh mình bất chấp 2 thứ: Sinh mệnh, sức khỏe, cảm xúc của người khác.
Khi mình xuống tay, mình giết, dầu là con chuột, con gián thì khi mình xuống tay là mình bất chấp; một là mình tước đoạt quyền sống, hai là bất chấp sức khỏe của người ta thế là đời đời sanh ra yểu mệnh, trong Chú giải kể rõ luôn, yểu trong bụng mẹ yểu ra. Chú giải bài kinh nói, 1-2 tháng – thai lưu; 5-6 tháng bà mẹ uống thuốc quá liều, trượt vỏ chuối – đứa nhỏ chết, bị bạo hành - ảnh hưởng bào thai, chết... lọt lòng mẹ cuống rún quấn cổ, thở không được - chết; bà mụ móc họng chậm quá, nghẹt thở không được – chết; 1- 2 tuổi té sông, té giếng - chết. Kiểu nào cũng yểu hết; 15, 17; 20, 30, 40, 50 kiểu nào cũng yểu hết.
Chúng tôi tập trung nói Giới sát. Khi mình bất chấp cảm xúc người khác mình mới sát được. Bất chấp có nhiều loại:

- Bất chấp cảm xúc
- Bất chấp sức khỏe
- Bất chấp tài sản nó còn đỡ, bất chấp sinh mệnh ác lắm.

Trong kinh có dạy: Ai cũng tham sống sợ chết *attānaṁ upamaṁ karoti* , tự suy bụng ta ra bụng người, mình sợ chết, mình sợ bạo hành bạo lực thì chúng sanh khác cũng vậy. Bây giờ mình bất chấp, trước cái chết mình sợ cỡ nào nhưng mình đi đem cái chết đổ lên đầu người khác, bắt người khác phải chết, cái đó ác dữ lắm. Tại mình không có chánh niệm, không có trí tuệ không có học đạo mình không biết cái đó ác lắm. Ai cũng sợ chết hết.

Giờ đi bác sĩ mà thấy bác sĩ nhíu mày, đề nghị mình đi xét nghiệm specialist là rén rồi; Nhiều khi ổng nghi ngờ nói khéo khéo, hoặc phang thẳng bệnh đó còn run dữ nữa. Đi máy bay nó chao nghiêng là vãi ra quần. Ai cũng sợ chết, mà giờ mình đè đầu người ta đập đầu, cắt cổ, mổ bụng, thử nghĩ coi ác không?

Trong kinh ghi rõ, bất cứ nghiệp thiện ác nào, nặng nhẹ nằm trong 4 trường hợp, giờ mình nói chuyện ác:

(1) **Đối tượng**: Đối tượng đó là một tập thể, hoặc cá nhân đức độ. Tập thể - thí dụ nói nhẹ: Xả rác. Nghe xả rác rất nhẹ. Nhưng khi xả rác- lòng mình bất chấp, kệ, nhưng cái mùi, độc tố thì ai hít cái đó? Lúc mình xả rác mình không nghĩ cái đó, mình tưởng mình không nghĩ nhưng mà không, trong A Tỳ Đàm nói, đáy sâu tâm tưởng nói lúc đó có "bất chấp" trong đó. Tôi hay nửa đùa nửa thật, tu Phật phải có kinh, có kệ mình thì kinh thì ít, kệ thì nhiều; Sắp làm, sắp nói cái gì lúc nào cũng “kệ”, kinh đâu không thấy, thấy “kệ” không. Mình khổ, mình bị đọa là do chữ “kệ” đó đó. Mình bất chấp. Mình xả rác, đối tượng nhắm tới là ai? Tập thể, quần chúng, thiên hạ. Ngoài công viên, trên xe bus, cái gì gỡ được thì gỡ, phá được thì phá, ăn không được phá hôi, cạy không được thì phá cho hư. Đó là diện mạo của xã hội chậm tiến, xã hội được xây dựng bởi những cá nhân chậm tiến, những cá nhân chậm tiến được hun đúc bởi những giây phút vô minh, phiền não. Chính những giây phút đó làm nên nhân cách thấp kém; Những cá nhân thấp kém làm nên xã hội thấp kém, đất nước thấp kém. Mình phải sao mình mới cộng trú với quần thể thấp kém.

Đối tượng tạo nghiệp:

- Cá nhân đức độ,
- Tập thể (dầu tập thể không ra gì, cao thấp, phàm thánh chưa biết), cứ tập thể là tội nặng.

(2) **Ác tâm** lúc thực hiện công việc đó: Thí dụ mình ngẫu nhiên, vô tình, sơ ý nó khác, còn mình cố ý, bất chấp quất một đống “kệ”,.. mãnh lực của tâm nó quan trọng. Ác tâm lúc đó nhiều hay ít, có chủ ý, có đầu tư, có mưu đồ, âm ưu hay không?

(3) **Hậu quả** của công việc đó. Có ý sát mà đối tượng có bị chết hay không, có bị tổn hại về sức khỏe, đau đớn, máu lệ hay không?

(4) **Tần suất** của tâm bất thiện: Mình giết không nhiều nhưng có điều trong bụng mình sẵn sàng. Kiến, mối, chuột, gián... lâu lâu có lần nhưng trong lòng lúc nào sẵn sàng, cứ thấy chướng chướng là nghĩ chuyện giết. Tần suất, số lần xuất hiện càng nhiều, sống nhiều với tâm ác nào thì cũng là một nghiệp nặng.

Nghiệp có nhiều thứ: Trọng nghiệp, thường nghiệp, khinh thiểu nghiệp, cận tử nghiệp.

- Trọng nghiệp (*garuka kamma)* : Nghiệp to tát. Trong đời mình, hi vọng không làm được nghiệp thiện trọng nghiệp cũng đừng làm ác trọng nghiệp.
- Nếu không tạo ác nghiệp ghê gớm, hoành tráng mà mình sống nhiều (tần suất), chuyện xấu, lời nói xấu, ý nghĩ xấu lặp đi lặp lại nhiều lần = thường nghiệp (*acinna kamma*). Sức mạnh thường nghiệp kinh khủng lắm. Trọng nghiệp: Gây trọng nghiệp với đối tượng khả kính với ác tâm/ Thiện tâm mãnh liệt; Nhưng khi mình không tạo trọng nghiệp mà cứ lặp đi lặp lại một nghiệp thiện/ ác nào đó thì cũng là một loại trọng nghiệp thứ hai.
- Khinh thiểu nghiệp (*kattata kamma*): Lâu lâu làm lần - Nghiệp rải rác
- Cận tử nghiệp (*asanna kamma*): Nghiệp trước giờ phút cận tử (trước = 1 giờ, 2 giờ, 1 ngày, 2 ngày, 1 phút, 2 phút,...). Lúc cận tử mình làm nghiệp gì, là nghiệp đáng ngại. Vì sao? Có người trước khi chết tâm yếu, chập chờn, không nên cơm cháo gì; Nhưng có người trước lúc cận tử, nếu tâm mãnh liệt nó mạnh lắm, vì trong đời mình chỉ có một lần chết thôi cho nên ngọn đèn trước khi nó tắt nó phụt lên một lần - cẩn thận cái đó. Còn những người trước khi chết đã leo lét, chập chờn, đìu hiu rồi thì không nói gì.

Nghiệp sát, tại sao có trường hợp nặng dẫn địa ngục? Là bởi vì mình giết nhầm ai? Giết cha, giết mẹ, giết La Hán, giết hiền thánh, giết người đức độ, giết bậc hữu ơn với mình, giết tập thể, đám đông. Còn nhẹ nhẹ giết mối, kiến, câu cá, săn bắn,... lâu lâu một lần, có thể không đủ đưa địa ngục nhưng đời đời sanh ra cho đến bao giờ nghiệp đó chưa trổ hết thì dễ bị tai bay họa gởi, bị hành hạ, giết chóc, đọa đày, bản thân thường xuyên bệnh hoạn, yểu mệnh; trong kinh nói mấy chục quả của sát sinh.
Trong Chú giải nói mấy chục quả của sát sinh, trong đó có Kỳ hình dị tướng. Ngũ giới, giới nào mình phạm cũng có thể tạo kỳ hình dị tướng, vì đó là tâm xấu mà. Ngoài điểm chung – kì hình dị tướng thì còn riêng về giới sát. Thường sanh môi trường, hoàn cảnh sinh ly tử biệt. Là sao? Khi mình giết một con chim, con cá, mình không biết con mình giết là ai, nếu nó là con chim mẹ đang đi kiếm mồi cho con, con chim mái, chim trống đang đi tìm mồi cho gia đình. Mình giết vậy là tối nay đám con ở nhà ra sao? Khi mình giết 1 con là mình đã bất chấp sinh ly tử biệt của nó rồi. Phần nó đau đớn, sợ hãi, nó chết là chuyện của nó, nhưng còn những đứa còn lại, đêm nay không có mẹ, không có bà xã, không có bạn mình về.
Bên Thụy Sỹ, có dịp tôi đi những vực núi, trên thì thấy thấp thoáng nai, xuống sâu sâu dưới, mưa gì thì mưa nó có chỗ trốn, giờ tưởng tượng nó đi kiếm ăn nó đi từ dưới lên, mình đi săn mình bắn nó, tối nay ở dưới nó mất một người có thể mẹ, chồng, con,...
Nghiệp sát:

- Đối tượng
- Ác tâm mãnh liệt
- Hậu quả mình gây ra từ nghiệp sát đó
- Tần suất: mình thường sống với sát tâm.

Đời đời sanh ra, nhẹ thì yểu mệnh. Trong đây đức Phật nói vậy thôi chứ Chú giải kể là sanh ly tử biệt; Có nhiều đứa bé 1-2 tuổi mồ côi cha, mồ côi mẹ, mồ côi cả 2 còn không bố mẹ phân ly, giao cho bà ngoại, bà ngoại đẩy cho bà dì, bà dì đưa cho bà cô, bà cô đưa cho ông dượng, đá tới đá lui suốt đời nhớ ngoại, nhớ dì, nhớ cô, nhớ cha, nhớ mẹ, ở chung người mình không thương không thích, thấy người ta có gia đình, có cơm tối, thèm lắm;
Đêm qua tôi có đọc một bài văn trên internet, cũng buồn. Đề văn: Em hãy diễn tả buổi tan trường. Mấy chục đứa tả đủ thứ, trong đó có đưa ghi vắn tắt: Chiều nay tan trường. Trời lại đổ mưa. Em bước ra nhìn quanh bạn bè đứa nào cũng có cha mẹ, anh chị tới rước, còn em có một mình thôi. Em hứa năm đó có người hứa với em, cứ mưa về thì đến đón em, bây giờ thì không còn nữa. Con nhớ cha lắm cha ơi!
Nhỏ xíu, mà nó đủ chất liệu viết bài văn đó. Có nghĩa cuộc đời nó cỡ tui trở lên. Khổ lắm.
Tui, cười cho người ta không thấy tui buồn. Tui từ nhỏ trong gia đình, đặc biệt mình tui hoàn cảnh lạ lắm, bèo dạt mây trôi; nó trôi từ năm 8 tuổi tới nay 55 tuổi; Người nào tui thương là phải xa, mấy tay láng cháng loạng quạng xung quanh toàn thấy ghét không; Tôi bị nhiều nghiệp lạ lắm – việc gì tôi miễn cưỡng làm, chỗ tôi không muốn đi, người tôi không muốn gặp là ok; còn chỗ nào tôi muốn tới, việc muốn làm là toàn cà chớn không. Không biết nghiệp gì lạ lắm. Từ nhỏ đến lớn. Là ông sư, tướng tôi nhỏ chứ tôi già rồi; Nãy mới hớt tóc, thấy tóc bạc hết, giật mình; dĩ nhiên, mình già mình đâu tủi thân cô quạnh gì; Cơm trưa tự nấu. Tôi có trối người quen, tôi có bề gì không báo ai hết, đắp, vô, thiêu khẩn cấp 12-24 tiếng, giao nhà quàn nói vô thừa nhận. Nói chứ giờ báo thì báo ai? Nhà thì người nào cũng ngàn trùng, ai cũng việc riêng, đời riêng, báo thêm phiền; báo thì người ta gãi đầu giờ biết làm gì bây giờ?
Nghiệp sát đó. Mấy nghiệp sau theo đó mà hiểu= Nghiệp nặng thì đi địa ngục , nghiệp nhẹ tùy điều ác đó là điều ác gì. Căn bản thì Tất cả nghiệp ác khởi đi từ tâm ác. Nghiệp ác nặng hay nhẹ thì:
1. Đối tượng là ai? Cá nhân đức độ hay tập thể
2. Ác tâm mãnh liệt không?
3. Hậu quả cái ác đó?
4. Tần suất?
Trong kinh nói nghiệp sát mênh mông lắm. Mình không dám giết, mình không có ý sát nhưng nhưng mình vui khi người ta giết, khi người ta câu cá, săn bắn. Mình ghét nhiều người nghe nó bệnh cũng khoái. Khi mình có ý mong người ta chết là mình ý sát. Nó ác ngầm vậy đó. Hoặc không mong người ta chết nhưng vui khi người ta bị nạn, bị bệnh – ý sát, sát tâm ở mức độ nhẹ.

Phải học đạo, chánh niệm, trí tuệ mới kịp thời phát hiện ác tâm của mình. Đừng tưởng không giết là ngon. Không. Không giết mà mình có thương chúng sinh, có vui khi chúng sinh an lạc, mình có vui khi chúng sinh đau khổ không? Cái này quan trọng lắm, rất là quan trọng; Tưởng ngũ giới không phạm là giữ ngũ giới. No. Coi lại: Anh có lòng từ bi với chúng sinh không?
Mình tráng ly nước sôi hất ra, có nhớ loài côn trùng nào dính nước sôi đó không? Sát tâm. Mình nói cái gì làm người ta đau lòng – ý sát mà nhẹ, có biết người ta mà bị tim mạch, huyết áp lỡ nghe câu đó lên máu chết sao? Nó nằm trong mọi hình thức, cấp độ; Đâu phải cầm dao lụi, móc mắt, mổ bụng mới là sát. Cái đó nó quá ghê rồi; Ý mình vui khi người ta bị nạn là ý sát. Nghiệp sát mênh mông.
2/ Giờ qua **Giới trộm cướp.**
Tôi đề nghị sửa: Con xin vâng giữ điều học cố ý tránh xa sự trộm, cướp.
adinna - chưa cho, chưa được cho. Lấy cái chưa được cho là lén (Trộm) và công khai (cướp).
Có nghĩa là mình không lấy lén lút, không lấy công khai.
Lúc mình đọc mình cứ đọc trộm cắp, tôi nghe đó giờ tôi không để ý giờ tôi mới hiểu; Thì ra họ nói họ giữ giới mà họ đâu có hiểu. Lúc họ đọc như con két chứ nếu có để ý thế nào cũng hỏi, tại sao là trộm cắp mà không phải trộm cướp. Tránh cả cái cướp nữa; đừng nghĩ cầm dao chặn người, cắt cổ người ta mới là cướp. Mình gạt người ta lấy số tiền đó, người ta biết mình gạt mà người ta không làm gì được = cướp.
Cướp = Mình lấy công khai, lấy trước mặt.
Cắp, trộm = Lén, khổ chủ không biết, họ chỉ nghi hoặc nghĩ thôi.
Theo tinh thần rốt ráo nhà Phật:

- Thứ nhất - Không có cái gì là của mình
- Thứ hai - Mọi thứ đều là vô ngã vô thường.

Tại sao không có của mình? Nó do duyên mà có, trưa nay chiều nay do duyên mà nó mất đi. Theo Phật pháp, dầu xã hội đồng ý là của mình, mình cũng không nên tham, nói gì đó là cái xã hội quy định của người khác mà mình cố ý chiếm hữu? Thử nghĩ coi: Mình có muốn ai lấy đồ của mình không? No.
Cách đây mấy hôm tôi xuống phố mua tí đồ mà về lẩm nhẩm kỳ ta, đâu mất mười mấy đồng? Tôi phải lục tung receipt. Vì có mấy món hạ giá, mình mua đồ rẻ ra thấy đồ tốt hơn hạ giá, mình bỏ cái đồ dởm lấy đồ tốt hơn hạ giá, mình không nhớ vụ đó.
Mình bị mất một tí ti mình đã khổ rồi, thử hỏi chôm của người khác người ta khổ cỡ nào. Vậy mà còn có ý chiếm hữu của người khác. Chiếm hữu có 2: của cá nhân, của tập thể. Hậu quả là gì? Nếu tài chánh của tập thể là tội chết luôn. Có người đời đời sanh ra thiếu hụt, nghèo túng, bao nhiêu tấm lòng giúp đỡ cũng không cứu được. Tôi có thấy, bản thân không làm ra tiền, người ta thương, giúp cũng không giữ được. Nó có 1001 cách để nó đội nón ra đi, vì đã lười bố thí, lại còn siêng trộm cướp. Sanh ra nếu hên không nghèo thì giữ của không được, có tiền cũng mất hoài. Có người kẹo không dám xài mà mất suốt mùa thu cách mạng: Quên, bị trộm, bị người nhà, bạn bè mượn quên trả hoặc xù luôn, bị người ta gạt. Kẹo vậy chứ nghe hùn hạp bỏ 1 lời 10 móc ra đưa hết, tham chứ không phải từ bi. Đủ cách, mất hết; Lười bố thí, siêng trộm cướp đời đời sanh ra nó vậy. Nếu nhờ phước bố thí nào đó giờ có chút của cải thì mất hoài. Nặng thì đi địa ngục. Nhẹ thì đời đời sanh ra dễ mất trộm, không giữ được tài sản.
Tại sao ăn cắp lên tới địa ngục? Vì mình lấy của ai? Mình lấy có gây hậu quả gì không? Thí dụ người ta đang xây chùa, mình lấy số đó, nếu không trục trặc là công trình hoàn tất trước mấy tháng, có mấy khóa tu cho người ta rồi. Không phải mình ôm bịch tiền là xong đâu. Chưa kể vật giá leo thang, mai mốt người ta kiếm được số đó thì đứng thêm tăng nữa. Chủ công trình mất ngủ, lên máu mà bao nhiêu lòng kỳ vọng vào công trình cũng rướm máu; Bản thân mình trước khi lấy là con số 0, lấy rồi có đổi đời được hay không? Cũng loay hoay trở về số 0 – do nghiệp xấu, bất thiện. Nó quen. Như súc sinh, thấy ăn được là ăn, bất chấp hậu quả; Thấy bỏ túi được là bỏ túi – bất chấp hậu quả; đây là điểm giống giữa con người và súc sinh. Con chó, con heo, con cọp, con beo, khi nó thấy món nó muốn là nó phập, nó không kể hậu quả; đó là súc sinh.
Con người mình khi thấy vật gì, bất kể bất nghĩa hay không, của ai không cần biết, chỉ cần tiện tay là mình thó – là nghiệp sa đọa là chỗ đó. Nếu lấy của người đức độ, tập thể đức độ mà để lại hậu quả cho

một tập thể đức độ là xong, hết phim. Nặng thì đi địa ngục, nhẹ thì đời đời sanh ra không nghèo túng, thì bị mất mát liên tục liên tục. Trường hợp này nhiều lắm luôn.
Tôi biết nhiều người Việt Nam, Mỹ, cũng nhà hàng, tiệm nail... tới lúc mất nó có cách mất hay dữ lắm. Tiền bạc nó phải đội nón ra đi.
3/ Tiếp theo là giới thứ 3 - **Giới Tà Dâm**
Giới tà dâm có điểm giống giới ăn cắp: Chiếm hữu vật chất không thuộc về mình, chưa được chủ nhân cho phép. Giới tà dâm = đào hoa tặc.
Giới Tà Dâm - Mình chiếm hữu, quan hệ với đối tượng theo quy ước xã hội mình vốn dĩ không được phép. Trong kinh ghi rất rõ: đó là đối tượng nam/ nữ được giám hộ (có gia đình, xã hội quy định mình không được phép đụng tới), có chồng, đang lễ, hỏi (có người đem quà tới để ra mắt, chưa cưới nhưng có chủ), ... hoặc Chú giải nói có dân tộc người ta đính hôn đơn giản lắm người ta có vòng hoa hễ mình chấp nhận cúi xuống cho người ta đeo là mình chấp nhận lời cầu hôn. Không biết cái này, sao trong mấy chục hạng phụ nữ được bảo hộ có phụ nữ đeo vòng hoa, là vậy đó. Có những dân tộc, như Tây Ban Nha, xách cây đàn ghi ta lại trước nhà nó mà nó chịu mở cửa sổ là nó chịu mình. Còn tụi Hawaii, mình tặng nó vòng hoa nó chịu nhận là làm bạn được. Người Eskimo khi họ chịu mình là nhẹ nhàng lắm, không cần vòng vàng gì, họ nhận là mình đụng vào không được.
Khi lén lút, hoặc công khai, dù cưỡng bức hay có sự đồng thuận hễ có quan hệ với các đối tượng đó là tà dâm. Trong kinh nói luôn, đối tượng mình dụ khị, tấn công có đức độ hay không? chuyện đó dẫn tới hậu quả gì (tan nhà, nát cửa, chia loa rẽ phụng, bèo nước phân ly). Nặng thì đi địa ngục, nhẹ thì đời đời sanh ra bị thù ghét.
Tiếng Việt có chữ "chết duyên", "vô duyên" - đời đời sanh ra, đẹp xấu chưa biết, người ta gặp người ta ghét, nặng thì gặp nó thù, mình đâu ăn của nó đâu mà gặp nó muốn lụi mình. Lạ lắm. Cái này kinh nói. Trường hợp nặng là đi địa ngục, nhẹ thì đời đời gặp là người ta ghét.
Người phàm lạ lắm. 10 người thương chỉ có 1 người hành động. Còn ghét là 10 người ghét 11 người hành động.
Tôi nói "không hề có chuyện tổn đức – làm phước xong rồi tạo ác nghiệp khác thì phước kia bị mất; Phước đã làm thì không mất, dầu mình giết cha giết mẹ thì tội giết cha giết mẹ là tội riêng; mà phước mình làm là riêng". Nó cắt chỗ đó, nói giết cha giết mẹ không sao, nó chửi. Không phải.
Không có tổn đức = Ác - thiện rõ ràng. Cứu 1 con kiến là thiện. Giết cha giết mẹ là ác. Không có chuyện này lấn chuyện kia. Không có giết cha giết mẹ mà không kể chuyện cứu con kiến. Sai. Chuyện cứu con kiến vẫn là cứu, kiếp sau sanh ra bị nạn có người cứu là có. Nhưng nó chém bà già nó thì là tội khác, không có chuyện cái xóa cái kia thì không có. Lấn thì có chứ xóa không có - Kinh Đại nghiệp phân biệt, Trung Bộ Kinh, phần cuối kinh.
Thầy bà nào giảng thấy kỳ kỳ thì cuối buổi lại hỏi: thưa...., hồi nãy nghe ở đâu, kinh nào nói, con muốn coi thêm. Chứ cắm đầu nghe như một trò ngoan, trò giỏi không dám hỏi, không dám thắc mắc, ... cả đời mình chỉ làm nô lệ chứ mình không làm học trò.
Thí dụ, các vị nghe tôi nói "nghiệp có lấn, chứ không có xóa" thì hỏi kinh nào? – Kinh Đại nghiệp phân biệt. Chính đức Phật nói ngài Anan: Có trường hợp nghiệp thiện mạnh quá lấn lướt nghiệp thiện yếu.
Có 4 trường hợp:

- Thiện mạnh lấn thiện yếu: Lẽ ra theo nghiệp chiều nay 3h có 2 người bạn tới rủ tôi đi ăn chè đầu hẻm, bà tám bán dơ mà nấu ngon lắm, phải có phước người ta mới mời tui. Nhưng chiều nay tôi có người bạn lớn 1h ở xa về, thấy tôi ở lụp xụp đi mua căn hộ lớn cho. Thì vì coi nhà mà vụ chè cháo 3h - bỏ. Hoặc Lẽ ra mình làm dâu nhà giàu, chồng rất thương mà vì nghiệp thiện nào đó mình chết trước đó, chết mình đi về trời, làm tiên nữ còn sướng hơn tỷ lần so với làm dâu ông đó.
- Thiện nghiệp mạnh lấn ác nghiệp yếu: Lẽ ra lúc đó mình bị việc xấu nhưng nhờ thiện nghiệp mạnh nó lấn.
- Ác nghiệp mạnh lấn ác nghiệp yếu: Lẽ ra 3h tôi bị bà tám chửi, mà 1h bị đâm vô viện, nằm phòng cấp cứu thì 3h nghiệp bị chửi quá hạn.
- Ác nghiệp mạnh lấn thiện nghiệp yếu: Lẽ ra 3h được mời đi ăn chè mà 1h bị xe cán thì vụ chè bỏ qua.

Tôi nói cầu an, cầu siêu là tôi nói theo bộ Mi tiên.
Ngẫu nhiên, tôi nghe nhiều Phật tử vô Fb lụm đâu mấy câu của ai rồi dán nhãn "lời Phật dạy" thì cẩn thận, không nên.

4/ Giới nói dối

Trong kinh nói, chứng thánh = Thấy ra sự thật. Muốn chứng thánh là phải chân thật, nói thật, nghĩ thật, làm thật, không dối lòng, không dối người. Tạo nghiệp chân thật mới hi vọng đủ Ba La Mật.
Mình nói dối = chối bỏ sự thật.
Tại sao mình tu? Tới 800 lý do.

- Yêu sự thật, một trong những cách huân tu Ba La Mật. 10 là nói gọn, gom gọn của 25 Tâm sở tịnh hảo, 25 tâm sở tịnh hảo là vắn tắt của tất cả thiện nghiệp ở đời. Hạnh lành + Lý tưởng giải thoát = Ba La Mật. Muốn chứng thánh phải yêu, quý sự thật.
- Mình không muốn ai dối gạt mình thì đừng dối gạt ai.
- Xã hội quanh mình nói riêng, vũ trụ trời đất nói chung sở dĩ xã hội có thể làm việc, tương tác là trên nền tảng tín nhiệm, tin cậy. Mình nghe nhau không tin, nghĩ về nhau không tin thì một gia đình, xã hội, tập thể, đoàn thể như vậy làm sao vận hành? Người này không tin người kia. Thấy khổ chưa? Trong khi chỉ cần mình nói thật là mình cứu rỗi một nửa thế giới. Một nửa thế giới cần sự tín nhiệm, sự tin cậy. Tại sao mình dám leo lên máy bay ngồi? Vì mình nghĩ máy bay ok, phi công ok, mình hỏi bác sĩ bác sĩ cho phép mình bay- mình phải tin ổng nữa. Tin tùm lum hết, mình tin luôn vùng đất mình ngay nó không có mấy cái missile bắn lên. Cha mẹ, con cái, vợ chồng, bạn bè, đối tác, bác sĩ, y tá, thuốc men,... Tôi nghĩ một cuộc hôn nhân mà muốn thành tựu tôi không biết bà con đòi điều kiện gì, nhưng theo tôi, dầu bạn đời hay bạn đường, cái đầu tiên là phải tin nhau được, phải chân thật. Hai bên phải tin nhau được. Tiếp theo muốn thêm gì thì thêm. Vô trong đạo, mình không tin sư phụ, sư phụ không tin đệ tử thì đạo sao mà vận hành. Khó lắm.

Thứ nhất, Mình không muốn ai gạt mình mình đừng gạt ai.
Thứ hai, Khi mình là nạn nhân lời dối trá khổ dữ lắm.
Thứ ba, Muốn chứng thánh phải quý, tôn trọng sự thật.
Thứ tư, Nhân cách mình phải có lỗ hổng mới thích dối trá.
Hạnh bố thí nhiều người tưởng nhầm là hạnh công đức mình phải phát triển. Hiểu vậy nghèo lắm. Bố thí phải hiểu nó là dấu chỉ của tâm hồn có tu tập. Mình có tin Phật, Phật dạy đời này mong manh, sống nay chết mai, phải tin lời Phật đời này mong manh, mình phải tin lời Phật mình chết rồi đi về đâu bất định, mình phải tin lời Phật cái mang đi kiếp sau chỉ có thiện nghiệp, ác nghiệp; mình phải tin lời Phật những gì mình làm hôm nay là hành trang sau này. Với những niềm tin đó, bố thí tự nhiên bung ra, tự nhiên nó thành tựu, mình thành người hào sảng. Tách riêng thành hạnh tu thì không được. Bố thí là chuyện tự nhiên của người có hiểu đạo.
Sự chân thật cũng vậy. Có 800 lý do tại sao mình phải nói thật, trong đó có mấy lý do quan trọng:

- Chứng thánh là thấy sự thật, muốn chứng thánh phải tôn trọng sự thật.
- Ai cũng ghét bị gạt, không muốn ai gạt mình đừng gạt ai.
- Vận hành xã hội cần vận hành trên tín nhiệm, tin cậy, chỉ cần một mắt xích dối trá sẽ làm rối loạn trật tự đó ngay. Chỉ cần chúng ta không tin nhau, thế giới đại loạn, không cần bom đạn, chiến tranh, thiên tai, hỏa hoạn.

Nói chữ tin tôi nhớ chuyện lạc đề.
Tôi mới đi Pháp, ông bạn mời, rủ đi tham khảo mô hình của Làng Mai để về ứng dụng cho Kalama. Khách tới Làng Mai, người thường trú Làng Mai, tôi nhớ mấy lớp học Thụy Sỹ, mấy lớp Kalama,... tôi khó chịu khi thấy hễ xáp vô, nếu ngủ đêm từng người đi đâu cũng kè kè cái bị trước ngực. Đúng, các vị có quyền, tui cũng kè kè cái đãy của tui. Nhưng trong bụng tui không yên. Tui nói dở lắm. Ước gì mình sống trong tập thể không có kè kè. Tôi mong mình ở tập thể nào mình tin nhau tuyệt đối, mình nghe người ta nói mình tin vì người ta nói thật, nhìn mặt người ta mình tin vì người ta là người đàng hoàng;
Làm gì có nơi chốn nào mà tư trang, hành lý có thể treo móc một cách tự tại vô ngại. Trong chùa cửa thiền thanh tịnh muôn kiếp nên duyên mà có dám chắc ai cũng nói thật không? Bị bệnh tâm thần mới tin,

vì trong chùa đủ thành phần, khách vãng lai, thập phương đông lắm. Thí dụ, tới chỗ tôi, quý vị tin tôi nhưng tôi còn khách vãng lai.
Lạc đề nhưng tôi xác định một chuyện. Khi chúng ta không tin nhau thì khó lắm.
Mấy giới kia để giảng sau, giảng thêm hẹp lắm, uổng. Hẹn lại chủ nhật sau. Chúc các vị một ngày vui./.